

Inżynieria oprogramowania w procesach integracji systemów informatycznych

---

AUTOMATYKA I INFORMATYKA

Technologie Informacyjne Zarządzanie

Edytor Serii: Zdzisław Kowalczyk

Inżynieria oprogramowania w procesach integracji systemów informatycznych

Redakcja:

Janusz Górski

Cezary Orłowski

POMORSKIE WYDAWNICTWO NAUKOWO-TECHNICZNE PWNT
GDAŃSK 2010

Redaktor Naczelny i Edytor serii: *prof. dr hab. inż. Zdzisław Kowalczyk*

Współredaktor wydania: *prof. dr hab. inż. Janusz Górski*

Współredaktor wydania: *dr hab. inż. Cezary Orłowski*

Skład tekstu: *dr inż. Anna Bobkowska*

mgr inż. Paweł Madej

mgr inż. Artur Ziółkowski

Skład tekstu i korekta wydawnicza: *Anna Osadowska*

Projekt okładki i stron tytułowych: *mgr inż. Monika Wiszniewska*

Honorowy patronat: **Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego**

Dofinansowanie: **Polskie Towarzystwo Informatyczne**

Sponsoring: **Towarzystwo Konsultantów Polskich, Microsoft, IBM, HP**

Materiały wydrukowano z materiałów przygotowanych przez Autorów

Copyright © by TKP, Pomorskie Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Gdańsk 2010

Copyright © by Janusz Górski, Cezary Orłowski, 2010

All rights reserved

Wszystkie nazwy produktów wymienione w niniejszej publikacji są zastrzeżonymi nazwami handlowymi lub znakami towarowymi odpowiednich firm.

Niniejszej książki w całości lub części nie wolno powielać, ani przekazywać w żaden sposób (nawet za pomocą nośników mechanicznych, elektronicznych i magnetycznych), w tym też umieszczać i rozpowszechniać w postaci cyfrowej zarówno w Internecie, jak i sieciach lokalnych, bez uzyskania pisemnej zgody Wydawnictwa PWNT Towarzystwa Konsultantów Polskich.

Pomorskie Wydawnictwo Naukowo-Techniczne PWNT

Towarzystwa Konsultantów Polskich Oddział Gdańsk

80-309 Gdańsk, ul. Grunwaldzka 311

tel. 0 58 552 1536, fax 0 58 345 7946

e-mail: tkp@konsulting.gda.pl

strony: <http://www.konsulting.gda.pl/pwnt> (sklep internetowy)

ISBN 978-83-926806-5-9

Szanowny Czytelniku!

Książka, którą kierujemy do Państwa stanowi zbiór prac przedstawionych w trakcie dwunastej edycji Krajowej Konferencji Inżynierii Oprogramowania (KKIO). Jej tematem wiodącym jest integracja systemów informatycznych, postrzegana nie tylko z technicznego punktu widzenia, ale również – a może nawet przede wszystkim – widziana oczyma docelowego odbiorcy, którym jest środowisko biznesowe. W obszarze zainteresowania konferencji jest również integracja środowisk akademickiego i biznesowego reprezentujących różne i wzajemnie uzupełniające się punkty widzenia na systemy informatyczne (bardziej precyzyjnie dotyczy to środowiska biznesowego związanego z przemysłem informatycznym i zastosowaniami technologii informatycznych). Tak sformułowany temat wiodący konferencji akcentuje jej skupienie na wynikach badawczych, które przekładają się na zwiększenie szansy, że budowane systemy informatyczne będą wnoszą istotną wartość dodaną w tej dziedzinie, a przez to i znajdą uznanie u odbiorców i użytkowników. Jak widać na podstawie dokonanej selekcji, udało się w ten sposób zainspirować¹ Autorów zgłoszonych prac.

W celu ułatwienia szybkiego dostępu do materiałów, rozdziały w niniejszej monografii zostały ułożone w kolejności alfabetycznej². Książka ta stanowi jedynie część treści programowych konferencji KKIO 2010, na której prezentowany był również biznesowy punkt widzenia³ na kwestię integracji systemów informatycznych, wraz z pokazem oferowanych narzędzi na stanowiskach demonstracyjnych.

W książce zamieszczono 47 recenzowanych prac, z czego 43 w języku polskim oraz cztery w wersji angielskojęzycznej⁴. Prace te odnoszą się do różnych obszarów tematycznych związanych z integracją i dotyczą m.in. modelowania systemów informatycznych, środowisk wytwarzania systemów, wspomaganie integracji systemów informatycznych oraz zarządzania przedsięwzięciami informatycznymi.

Dziękujemy autorom za przygotowanie rozdziałów oraz wystąpień na XII Krajową Konferencję Inżynierii Oprogramowania. Mamy nadzieję, że będzie ona platformą wymiany doświadczeń i dyskusji pomiędzy akademickimi i przemysłowymi środowiskami zainteresowanymi inżynierią oprogramowania. Oczekujemy też, że Konferencja doprowadzi to do rozwoju bliskich relacji dydaktyczno-biznesowych oraz naukowo-biznesowych – pomiędzy partnerami biznesowymi a uczelniami zaangażowanymi w to przedsięwzięcie.

*Cezary Orłowski
Janusz Górski
Zdzisław Kowalczyk*

Gdańsk, sierpień 2010

---

¹ Dlatego też opisane zagadnienie integracji będzie kontynuowane również w kolejnej edycji KKIO.

² Biorąc pod uwagę nazwisko pierwszego autora.

³ W planowanych sesjach tematycznych konferencji merytoryczny udział swój mieli liczni reprezentanci środowisk biznesowych, których wystąpienia miały jedynie postać prezentacji seminaryjnej.

⁴ Dwa z nich w formie rozszerzonego abstraktu, jedna zaś została dołączona na końcu książki (niealfabetycznie).

SPIS TREŚCI

Rozdział 1	Narzędzia wspomagające generowanie aplikacji typu „data intensive” dla środowiska webowego <i>R. Adamus, T. Kowalski, K. Kuliberda, J. Wiślicki</i>	1
Rozdział 2	Wzorce logiki aplikacji – reużywalne składniki wymagań <i>A. Ambroziewicz, M. Śmialek</i>	9
Rozdział 3	Moduł wspomagający projektowanie i wytwarzanie złożonych systemów informatycznych opartych na Spring i OSGi <i>D. R. Augustyn, Ł. Warchał</i>	17
Rozdział 4	Reguły efektywnego projektowania semantycznych usług WWW <i>J. Balicki, J. Masiejczyk, A. Zacniewski</i>	25
Rozdział 5	Integracja systemów w architekturze zorientowanej na usługi <i>I. Bluemke, W. Kiermasz</i>	33
Rozdział 6	Kontrola spójności modeli uml za pomocą modelu przestrzennego dod <i>I. Bluemke, S. J. Niepostyn</i>	41
Rozdział 7	Konsekwencje zastosowania modelowania w projektach informatycznych - badanie z udziałem praktyków <i>A. Bobkowska, M. Gala</i>	49
Rozdział 8	Model diofantyczny problemu osiągalności <i>G. Bocewicz, Z. Banaszak</i>	57
Rozdział 9	Zastosowanie wymagań jakościowych w procesie wytwarzania oprogramowania sterowanego modelami <i>J. Bojarski, M. Śmialek</i>	65
Rozdział 10	Systemy MWING i IMES oraz ich wykorzystanie do badań wydajności sieci www <i>L. Borzemski</i>	73
Rozdział 11	Wielokryterialne podejmowanie decyzji z wykorzystaniem ocen rozmytych w środowisku OLAP <i>H. Borzęcka, A. Chojnacki</i>	81
Rozdział 12	Łączenie zwinności metodyki Scrum z dojrzałością modelu CMMI <i>K. Bulska, J. Miler</i>	89

Rozdział 13	Zespołowe wytwarzanie oprogramowania - praktyki wspierane w środowisku MS TFS	
	<i>B. Celmer, L. Tuzinkiewicz</i>	97
Rozdział 14	Zespołowa realizacja projektu informatycznego: od pomysłu - do wdrożenia. Prowadzenie pracy zespołowej z wykorzystaniem Internetu.	
	<i>W. Dąbrowski, A. Stasiak</i>	105
Rozdział 15	Tworzenie systemu z wykorzystaniem współpracujących maszyn stanowych	
	<i>A. Derezińska, M. Szczykowski</i>	113
Rozdział 16	Praktyki w inżynierii oprogramowania - perspektywa pracy zespołowej	
	<i>I. Dubielewicz, B. Hnatkowska</i>	121
Rozdział 17	Grupowe wspomaganie decyzji w procesie zarządzania przedsięwzięciem informatycznym	
	<i>M. Dytczak, G. Ginda</i>	129
Rozdział 18	Integracja architektury procesowej przedsiębiorstwa i systemu wspomagającego zarządzanie klasy ERP	
	<i>M. Flasiński, J. Jurek</i>	137
Rozdział 19	Modelowanie Usług Integracyjnych w Oparciu o Platformę OfficeObjects® Service Broker	
	<i>M. Gajewski, P. Jędrzejowicz, W. Staniszkis, J. Strychowski</i>	145
Rozdział 20	Testowanie w przyrostowym i ewolucyjnym cyklu życia oprogramowania	
	<i>J. Górski, M. Witkowicz</i>	153
Rozdział 21	Norma PN ISO/IEC 12207 jako zabezpieczenie wdrożenia oprogramowania	
	<i>L. Grocholski, A. Niemiec</i>	161
Rozdział 22	Opiniowanie „nowej, innowacyjnej, nowoczesnej” technologii	
	<i>L. Grocholski, A. Niemiec</i>	169
Rozdział 23	Transformacja i porównanie modeli jako metoda weryfikacji zgodności implementacji z projektem architektury	
	<i>M. Jakubowski, W. Complak</i>	177
Rozdział 24	Predykcja defektów na podstawie metryk oprogramowania – identyfikacja klas projektów	
	<i>M. Jureczko, L. Madeyski</i>	185
Rozdział 25	Analiza możliwości realizacji modułu rozliczalności działań w systemie wspomaganie działań operacyjno-procesowych	
	<i>P. Kasprowski, K. Hareźlak</i>	193
Rozdział 26	Weryfikacja procesów biznesowych metodą tablic semantycznych	
	<i>R. Klimek, P. Skrzyński</i>	201

Rozdział 27	Automatyczna weryfikacja modelu na etapie analizy wymagań <i>R. Klimek, P. Skrzyński, M. Turek</i>	209
Rozdział 28	Indexing in Processing of Heterogeneous Resources <i>T. Kowalski, R. Adamus, K. Kuliberda, J. Wiślicki</i>	217
Rozdział 29	Sterowane modelem narzędzie do analizy Probabilistycznych Drzew Niezdatności z Zależnościami Czasowymi <i>M. Kowalski</i>	225
Rozdział 30	Porównanie dwóch metod symulacji zadań współbieżnych <i>W. Koziński</i>	233
Rozdział 31	Pączkowanie – metoda rozwoju interoperacyjnych komponentów dla środowisk rozproszonych <i>H. Krawczyk, P. Lubomski</i>	241
Rozdział 32	Integracja procesu konstruowania i doświadczalnej weryfikacji konstrukcji z wykorzystaniem sieci neuronowej <i>J.Lipski, P. Chojnacki</i>	249
Rozdział 33	Standardy informacji medycznych jako forma integracji danych w szpitalnych systemach informatycznych <i>A. Nowakowski, A. Zair</i>	255
Rozdział 34	Badanie technologii informatycznych u dostawcy usług internetowych <i>C. Orłowski, T. Sitek, M.Nalewajko</i>	261
Rozdział 35	Modele integracji systemów informatycznych przedsiębiorstw <i>C. Orłowski, A. Ziółkowski, P. Madej</i>	269
Rozdział 36	Implementacja procesów zarządzania zmianami w przedsiębiorstwie <i>C. Orłowski, A. Ziółkowski, Ł. Szczygielski</i>	277
Rozdział 37	Closing the Gap Between Industry and Science with Smart Knowledge Engineering Based Management Support <i>C. Sanin</i>	283
Rozdział 38	Koncepcja projektowania inteligentnych systemów zarządzania <i>G. Setlak</i>	287
Rozdział 39	Platforma wymiany wiadomości oparta na kolejkach – wzorzec projektowy klasy enterprise <i>J. Smagłowski, P. Poznański</i>	295
Rozdział 40	Wybór częściowego śladu w debuggerach dwukierunkowych <i>M. Stefaniak</i>	301
Rozdział 41	Testowanie regresyjne sterowane wymaganiami <i>T. Straszak, M. Śmiałek</i>	305

Rozdział 42	Półautomatyczna klasteryzacja dokumentów na podstawie zadanego tematu	
	<i>K. Strzałka, A. Zgrzywa</i>	313
Rozdział 43	Zarządzanie wiedzą - podejmowanie decyzji w systemie klasy workflow	
	<i>E. Szczerbicki, B. Kucharski</i>	321
Rozdział 44	Optymalizacja witryny internetowej Banku Zachodniego WBK S.A. na podstawie testów użyteczności	
	<i>M. Szulc, A. Jarzębowicz</i>	329
Rozdział 45	Integracja modeli ontologicznych metodyk zarządzania projektami it na przykładzie zarządzania zmianą	
	<i>P. Szwed, G. Rogus, J. Werewka</i>	337
Rozdział 46	Aktywna metoda testowania bezpieczeństwa aplikacji webowych httpvalider oraz ocena jej skuteczności	
	<i>A. Turower, A. Wardzinski</i>	345
Rozdział 47	Smart Knowledge Engineering Based Management Support	
	<i>C. Toro</i>	353
	Streszczenia	359
	Abstracts	369
	Indeks autorów	379
	Wykaz recenzentów	380